

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.33.2018.AKo

Warszawa, 05 września 2018 r.

**Pani
Dorota Kwiecień
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Borkowicach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach 20–23 sierpnia 2018 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Borkowicach.

Przedmiot kontroli obejmował stan zatrudnienia i kwalifikacje kadry zatrudnionej w ośrodku pomocy społecznej, prawidłowość przyznawania zasiłków stałych oraz kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania możliwości partycypacji w kosztach pomocy osób zobowiązanych do jej udzielania. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń 23 sierpnia 2018 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli stwierdzono, że spełnia Pani wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy. Osoby zatrudnione na stanowiskach pracowników socjalnych posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu, zgodnie z art. 116 ust. 1 pkt 2 oraz art. 156 ust. 1 ustawy w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 48, poz. 320). W okresie podlegającym kontroli Ośrodek spełniał ustawowe wymogi zatrudnienia wskazane w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy.

W kontrolowanym okresie ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku stałego odbywało się na wniosek strony. Zasiłki stałe przyznawane były w prawidłowej wysokości i na odpowiedni okres – bezterminowo lub na okres obowiązywania orzeczenia o stopniu

niepełnosprawności. Prowadząc postępowania ustalające uprawnienia świadczeniobiorców sporządzano wywiady środowiskowe. Były one przeprowadzane w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1788). Do wywiadów środowiskowych dołączano oświadczenia klientów złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 kk, dotyczące uprawnień z ZUS i KRUS, pobierania świadczenia przedemerytalnego, zatrudnienia oraz zasiłku chorobowego i prowadzenia działalności gospodarczej, a także oświadczenia o stanie majątkowym. Z wyjątkiem 2 spraw, z osobami korzystającymi ze stałych form pomocy przeprowadzano aktualizacje wywiadu środowiskowego nie rzadziej niż co 6 miesięcy, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy. Przeprowadzano również postępowanie badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz świadczeniobiorców. Skontrolowane decyzje administracyjne zawierały wszystkie niezbędne elementy wskazane w art. 107 § 1 i 3 k.p.a. Wszystkie decyzje wydano w terminach, o których mowa w art. 35 k.p.a.

W czasie kontroli sprawdzeniu poddano także dokumentację osób skierowanych do domów pomocy społecznej. Kierowanie do domów pomocy społecznej odbywało się na podstawie wniosków osób ubiegających się o tę formę pomocy. Przy wyborze typu domu ośrodek kierował się rodzajem schorzenia klienta oraz brał pod uwagę odległość domu pomocy społecznej od miejsca zamieszkania. Ośrodek kompletował dokumentację stanowiącą podstawę rozstrzygnięcia sprawy oraz sporządzał rodzinne wywiady środowiskowe. Prawidłowo ustalano odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej, a wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy określone w k.p.a. Ustalono, że wszystkie osoby przebywają w domach pomocy społecznej, stosownie do zapisu art. 54 ustawy.

W toku kontroli **stwierdzono** następujące **nieprawidłowości**:

1. Od 2007 r. statut jednostki nie był aktualizowany. Zapisy statutu oraz regulaminu organizacyjnego nie odzwierciedlały obowiązującego stanu prawnego oraz faktycznego zakresu zadań realizowanych przez Ośrodek.
2. W jednym przypadku wniosek klienta nie zawierał daty wpływu do ośrodka, co utrudnia ocenę terminowości rozpatrzenia sprawy.
3. Do wywiadów środowiskowych oprócz oświadczeń klientów na ogół nie dołączano innych dokumentów, wymienionych w art. 107 ust. 5b ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

w tym informacji z ZUS/KRUS dotyczących ewentualnych uprawnień do świadczeń z systemu emerytalno – rentowego. W toku kontroli złożyła Pani oświadczenie, w którym poinformowała, że pracownicy socjalni informują swoich klientów, którzy osiągnęli wiek emerytalny, pobierających zasiłki stałe o konieczności złożenia wniosku do ZUS w celu przyznania świadczenia emerytalnego.

4. W aktach osób korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka znajdowały się zapisy dotyczące pracy socjalnej, jednak wybrana próba pokazała, że pracownicy socjalni nie odnotowywali w sposób właściwy działań z zakresu pracy socjalnej bądź zamieszczone wpisy nie dawały obrazu tej pracy, np. *„przypomniano o konieczności informowania tutejszego ośrodka o każdej zmianie mającej wpływ na przyznaną pomoc”*, *„przeprowadzono rozmowę wspierającą”*, co nie stanowi pracy socjalnej, o której mowa w art. 6 ust. 12 ustawy oraz narusza zapisy art. 17 ust. 1 pkt 10 i art. 119 ust. 1 pkt 1 ustawy.
5. Decyzje administracyjne zawierały potwierdzenie ich odbioru, jednakże zdecydowana większość z nich nie zawierała daty odbioru, co jest niezgodne z art. 46 § 1 k.p.a.
6. W dwóch przypadkach nie sporządzono w terminie 6 miesięcy aktualizacji wywiadu środowiskowego (z osobą korzystającą z zasiłku stałego oraz osobą przebywającą w domu pomocy społecznej), co jest niezgodne z art. 107 ust. 4 ustawy.
7. W przypadku decyzji uchylającej prawo do zasiłku stałego z powodu rezygnacji klienta oraz decyzji w sprawie zmiany odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej ich wydanie nastąpiło bez przeprowadzenia aktualizacji wywiadu środowiskowego, co jest niezgodne z art. 106 ust. 4 ustawy.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zaktualizować statut oraz regulamin organizacyjny tak, by były one zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz odzwierciedlały faktycznie realizowane przez Ośrodek zadania.

2. W przypadku wnoszenia przez klientów wniosków o pomoc sporządzać protokół, zgodnie z art. 67 § 1 i art. 68 k.p.a.
3. Ustalać sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób i rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy, w tym rzetelnie weryfikować czy świadczeniobiorcy zasiłków stałych nie posiadają uprawnień i nie pobierają świadczeń emerytalno-rentowych, występując do ZUS czy KRUS z odpowiednimi wnioskami o podanie odpowiednich informacji.
4. Zwiększyć nadzór nad dokumentowaniem prowadzonej pracy socjalnej, będącej jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego, tak aby dokonywane w wywiadach zapisy oddawały istotę jej faktycznego prowadzenia przez wykazanie odpowiedniej dynamiki podejmowanych działań, mających na celu pomoc oraz wzmacnianie osób i rodzin w odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, stosownie do art. 6 pkt 12, art. 17 ust. 1 pkt 10 i art. 119 ust. 1 pkt 1 ustawy.
5. Przy doręczaniu decyzji administracyjnych stosować przepisy art. 39 i 46 § 1 k.p.a.
6. Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej przeprowadzać aktualizację wywiadu środowiskowego z osobami korzystającymi ze stałych form pomocy w przypadku każdej zmiany danych zawartych w ostatnim wywiadzie oraz nie rzadziej niż co 6 miesięcy mimo braku zmiany danych.
7. Wydawać decyzje administracyjne po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, stosownie do art. 106 ust. 4 ustawy.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego, należy mieć na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę zastrzeżeń.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Anna Olszewska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Robert Fidos, Wójt Gminy Borkowice